

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj móbnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ćel
F.

Šserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo łóždu šobotu w Šsmolerjez knihicziščzětni w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. doštač.

6. njedžela po šwjatej Trojizy.

Šap. štutli 6, 1—7.

Šizom tehdom w přěnej ššhešcizijanskej wošadže w Šerusalemje dla rošdželenja darow lubosće šhudym mórcženje našta. Šdnž tež ćzi japošchtoli šwěru na to hladachu, šo by šo wščitko prawje ćziniło, njeje šo pšchi šylnym rošćenju a pšhiběranju wošady porědko štało, šo wudowy jim bliže šnatych Šhebrejškich přěnje doštawachu a šo něhdže wudowy Šrichow šapomniču. Šchtóž ma w našchim ćžašu hladanje šhorňch we wulkich wošadach, šyrbi hušto mórcženje šlyšćez, šo tež tajzy šmilne dary doštawaju, kiž to trjeba nimaja, a tola šo hušto tuezi mórcžazy jako ćzi mjenje potrebnj wupošafaja, kiž šamohli šo šami ša šebje a tych šwojich štaracž, wošebje jako ćzi, kiž doštojni nejšbu. Ššhezo prawje pruhowacž a to prawe trjehćez, je jara ćžežko. Ćzim wjetšcha je potrebnosć, šo šo šastaranje šhorňch po móžnosći šarjaduje a šo wščitko jenemu njenapošža. Ššłowo šwjateho pišma da nam hladacž do porjada šhorňch-šastaranja w přěnej ššhešcizijanskej wošadže, do njedostatkow, łotrež šo bóršy pošafachu a šaš bu jim wotpomhane pšheš poštajenje šastojnišow jašmožinow.

Powolanje šastojnišow jašmožinow w přěnej wošadže.

1. Potrebnosć tehle powolanja;
2. Doštojnošć k temule powolanju;
3. Šohnowanje tuteho powolanja.

1. Šapošchtoli běchu šastaranje šhudňch w Šerusalemškej wošadže najpřědny šami šobu wobštarali. Tola pšchi rošćenju wošady naštachu njedostatki. Wono šta šo mórcženje wot Šrichiškich, 1. šcht. Wucžobnižy paš šo tehodla šranjeni njecžuwachu, kaž bychu šo mylicž njemohli, ale pošluchachu na te hłošy. Woni w powołanej šhromadžišnje wuprajichu, šo je jich najwažnišće powolanje šlužba na šłowje Božim a šo mohla tale jich hłowna šlužba pšheš to ćžerpćez, hdnž měli dale šobu šastaranje šhudňch wobštaracž. Wěšo w malej wošadže je zyle dobre, šo jeje wóžer tež šlužbu na šhudňch šobu šastara. Tam šo wobštejnošće lohko pšchewidža, tam „póšjera“ taš lohko do wopacžnych rukow njepšhindže. We wulkich wošadach paš je nušna potrebnosć, šo by šo šastaranje šhudňch šarjadowale a jenotliwe wókrješy šo wěštyš šastojnišam pšchipošafale. To duchowny šam wobštaracž njemóže. Ššchetož jow ma šo potrebnosć a doštojnošć šhudňch pruhowacž, a to je jara ćžežka wěž. Tež w Šerusalemje ćzujesće šo potrebnosć po šastojništwje diašonow. Šapošchtoli, hdnž tež wot teho wothladamy, šo čznychu w bližšchim ćžašu jako mišionarojo do druhich krajow ćzahnyč a šo šyrbjachu tehodla druhim šwoje škutkowanje na Šerusalemškej wošadže pšchepošacž, ćzi japošchtoli njemóžachu tež wjazy džěło šastaranja šhudňch šami došonjeć.

2. Duž woni namjetuja, šo by šo šastaranje šhudňch hinaš napravilo, šcht. 3. Tónle namjet namaša pošne pšchihłošowanje. „Ša rěč šo zylej šhromadžišnje špobobasće.“ Wošada mějesće šama wušwolić tych mužow,

ke kotrymž mějesche dowěrjenje. A na tajkich mužow dyrbjesche dźiwacź? Scht. 3. „Kotřiž dobru khwalbu maja a su polni swjateho Ducha a mudrosće.“ Duž so bndom mužow wustwoli, mjes nimi duchamóžny Schcžěpan. Pod shromadneje modlitwu a ruzynaładženjom buch do swojeho powołanja sapočasani. Zady njebšche so sapowjedzil. Kóždy bšche k tej službje hotowy. Tež dženka sa kóždeho njeje, tole sastojuństwo sastaracź. To došč njeje, so ma něchtó dobru khwalbu a je swěrný i kublom, jemu dowěrjenym. Tajki dyrbi tež wot Ducha a lubosće Khrystuškoweje napjelny bycz, wot ducha šmilnosće teho, kiž bu khudy, so by naš wobohacil a kiž je tym swojim we swojeje wošadže khudych na wutrobu položil a na khudych a hubjenych wošady počasujó prajil: „Schtož wy činili šče jenemu mjes tymi mojimi najmjeńšimi bratrami, to šče wy mi činili.“ Wěsće wy, kať je słowo „jałmožina“ nastalo? To wotkhadza wot grichiskeho słowa, kiž reka šmilnosć. Šmilnosć dawa jałmožinam prawu wažnosć. Schtož wutrobu nima sa khudych a hubjenych, tón khmany njeje k službje kšesczianskeje šmilnosće, kšesczianskeho sastaranja khudych. Za kebi njemyšli jeno na wotwobrocenje čělneje nudy. Šmilna dušha Šilza Fry wupraji: „Najšěpsche hladanje khudych je hladanje khudych dušchow.“ K temu šluscha šylna wěra a horliwa lubosć. K temu pať tež šluscha prawu mudrosć, so njebychu so dary na wopacžnym městnje dawale a so njeby šmilnosć wošady wot požadliwych a njedostojnych wuwužila. Tajka mudrosć je tež jara nusna pschi prózowanjach kšesczianskeje šmilnosće w našim čašu.

3. Žohnowanje sarjadowanja hladanja khudych w přenjej wošadže. Tole žohnowanje sacžuchu najpředny potriebne stawy wošady. Ale tež na powšchitkowne žohnowanje so polaže: „To słowo Bože roščesche a tych wučobnikow w Jerusaleme su bórsy jara wjele.“ K temu je tež tole naprawjenje pomhala. To bč čuč, kať swjatowny Duch škutkowasche we wošadže, kať šylny bšche wschitkich swjasazny swjast lubosće, kať so nusa bratrow jako shromadna nusa wobhladowasche. Bratrowske towarstwo, dušha i dušchu šjednocžena! To činjesche móžny sacžischcž na tych, kiž i daloka stejachu. Šzamo městnizy buch tej wěrje pošlušni. Wot praweho hladanja khorych tež dženka wjele žohnowanja wukhadza. Tón Knjes chyzl, kotrehož lubosć je porucžila, so mamy so lubowacź, tež wošadam našeho čaša wobradžicž tajkich swěrných sastojušnikow jałmožinow, kiž su wuhotowani i mozu i wyškofosće, i lubosću a mudrosću! Šamjen.

Budžny šmilni!

Šlób: Čin so mnu, Knježe, po hnadže —

Bycz šmilny, kať naš Wóčez je,
O to je pycha rjana!
Šdyž dušha tu so woblecze,
Dha — bójšy dočonjana —
Kať Bože džěčo škutuje
So Šbóžnikowym pschiladže.

Šdžez w kšesczianskeje wutrobje
Šzo lubosć i Bohu hori,
Tam Knjesowy Duch do njeje
Tež lubosć i bližšjim štwori,
Kiž wschitku hidu wuhascha
A druhich šbože pschilporja.

Šdžez khudy placze we nudy,
Njech dary šylsy trěja,
So potriebnym so wutroby
We džakownosći hrěja;
Schtož khudym šylsy šuschil je,
Žnje jumu róže njebjeste.

Tež braschnych, khorych, hubjenych
Njech i troštom wotšchemjuješ
A pschi jich lěhwach bolostnych
Wschu štyšnosć šobu čujesch;
Šim tajki wolij šmiljenja
Wól ranow wulzy polóža.

O Božo, pošny šmiljenja,
Kiž naše čezje mjeńšich
A i tym, so nóz saš wotkhadza,
Nam čašny pscheytk rjeńšich;
Mje pschetwoť kebi i šnamjenju
A psch mje i bójškeje šmilnosću!

Šdyž ja kať Ty tež šmilny šym,
Mam hnadu Božich džězi,
Tak so po čašu sachodnym
Mi wěčne šwětko šwězi;
Schtož pať kať Wóčez šmilny njei,
Pschicž njefamóže i Šbóžnik.

K. A. Fiedlof.

Prěni kšesczijenjo.

Prěni kšesczijenjo njemějachu so tať derje kať my. My n. psch. so njedzeli swoju najšěpschu draštu woblecženy a dany wjekelemu šwonjenju i wěže šallincžecž, a potom pschilhadžuju wješni ludžo w dolhich pišanych rjadach po pošnych pucžach a na drohach, a špew šemscherjow klineži móžnje i wotewrijnych žyčwinych durjow do wješki, so je to radošč pošluchacž. Tak to něhdy njebšche. Bohanszy khěžorojo a jich bohotojo kšesczijanow na wschě móžne waschnje potkóčowachu a pschescžehachu. Pschetož woni wěrnosć njelubowachu a mējachu štrach wo swoje pohanske temple, a nočžychu, so by trapjenty lud k pošnacžu pschichol. Tu so sta, šchtož bč šesuf swojim wučobnikam tať husto do předy prajil: „Woni budža waš pschescžehacž a podacž do žalosće a budža waš moricž, a budžecze hidženi mojeho mjena dla wot wschitkich ludži.“ — Ale kšesczijenjo tež wjedžachu, so bšche wón prajil: „Šbóžni šče wy, hdyž waš ludžo prawdosće dla pschescžehaju; tehodla budžecze wješeli a šradujcze so.“ Duž so woni tež w pschescžehanjach wopočasowachu kať škoto w šchtrějškeje pjezy. Wohen njefamóže škoto šnicžicž, ale jo wot šplawa čišcži, so so hišcže rjenišcho bljšcži.

Pschede wschěm pať hidžachu wyškony pohanskeho šwěta swjate shromadžiny kšesczijanow. Woni roščerjachu wo nich wschelake ške prajenja a pschilškodženja. Pschetož jich čiče bójške žiwjenje wosta šwětnje šmyšlenny potajne a bšche jim wušměch a pohóršchl. Tehodla woni shromadžiny kšesczijanow tajnje wušlědžowachu, dawachu je wot wojałow wobšupicž a husto wschitkich šurowje moricž abo šjawnje špalicž a wotprawjecž. — Tola kšesczijenjo čim nutrnjšcho hromadu džeržachu a tať derje wschě štrachi kať tež čašne kubla bratrowszy mjes šobu džělachu. A nješmédžichu-li so w čłowškich bydlenjach na wšach a w městach shromadžowacž, dha šhadžowachu so w pošemškich pošbnjenjach a lěšach a khwalachu Boha.

F.

Marja.

Wjeſna ſtamisna, ſpiſana wot W.

(1. potrəcəwanje.)

Marja pſchicžahny, džitwne powjedanja běchu hižom do přědka wo njej blyſhecž, haj ſ wjozorych ſtronow bu Džetmarjej wotra-
džowane, tajku muſaſtu, tajkeho czěmniſta ſebi do domu bracz. Tón paſ ſnapſhecžiw, wſchaſ běſche moja njeboha žona tež modleſta ſotra a ja ſym ſo ſ njej jara derje wobeschoł; moja ſotra, kiž runje taſ myſli, roſhmi wěcže w žiwjenju wſchitko naj-
lěpje ſapſchicž. Wſyche teho ſ Marju taſ ſlě bycz njemóže, běſche tola wuſnamjenjene, duſchne a pódla czěrſtwe a žiwjenja wjeſete holecžo.

Bětnarjež Handrij troſchtowaſche ſwoju czetku Hilžbjetu, Hilžicžu, kaž bu we wſy mjenowana, a prajeſche: „Redžbuj, nětk ſo pola Waſ haſle žort a wjeſete ſapocznje, Marja ſo tajka njeſda, jako hornž poſny myſchi; ſchtó wě, to wbohe holecžo je ſo w Hórzny dyrbjało modlicž a ſpěwacz wuſnycz, nětk budže rad ſ nami ſtaſacz a rejwacz.“

Hilžicža paſ ſ hlomu wijeſche, pſchetož pſchi wſchej loſchtnoſcži Marja huſto wulkei wocži naſtaji, hdyž chyſche Hilžicža po ſwojim waſchnju ſanjecž.

Marja bě pilna wot ranja hač do wječora, wona namaka tež tójiſchto džěla, a Džetmar mějeſche ſa to, ſo je hiſchcže roſhlad-
niſcha hač jeho njeboha žona; wona paſ bě tež wjele wjeſcha a bóle pſchi mozach. Hilžbjeta ſo přenje dny hromadu ſebra, wona chyſche ſo czecže w džěle runacz, niſchtó njebě ju předy taſ hanjecž a běhacz widžaſ kaž nětk. Bětnarjowa bě ſbožowna, a pomyſli, wono wſcho derje pódže, Marja je wuſtojna, wona ma paſ tež wutrobu na prawym měſtnje. Kaſ luboſcžitwje a ſtaro-
ſcžitwje wobhadžeſche ſ mólcžimi! Najmjeiſche wja do plaſchcža, ale nimo teho ſpody ruzy wuſny, ſo móžeſche ſchalſi woploko-
wacz, a ſmėjo kažeſche druhe mólcže jej na ſhribjecže, abo wona wulicžowa jim a ſpěwaſche ſ nimi, kaž bě jo njeboha macž cziniſa; haj, džěcži mēnjachu, czeta je taſ dobra kaž njeboha macž, jeno ſo móže bóle žortowacz.

Taſ pſchicžicže přenja nježela. Marja hiſchcže njebě ſ domu pſchicžka a bě mało wjeſnych ludži widžaſa, pſchetož cžaſ, hdyž holžny na pſchaju ſhodžachu, hiſchcže njebě. Wona džěſche ke mſchi, tež Hilžbjetu wſa ſobu, pſchihotowa paſ předy wſcho taſ, ſo běchu dom a džěcži wobſtarane. Žyrtej bě ſhětro próſdna a duchowny džeržeſche předomanje, kotrež ſo jej prawje doſhe ſdaſche, ale we nim njebě nicžo pſchecžitw Božemu ſłowu, a wona bě ſpokojom. S jeny paſ ſpokojom njebě; horkach na ſubi, hdyž běchu młodži hólžny, bě taſ njeměrnje a bu ſtajnje ſcheptane; jako raſ bjeſwólne horje pohladny, běſche runje Handrij, kiž ſe ſmējazny bjeſwoczom kleſtaſche. So bu tam jeničžny wo njej taſ ſcheptane, jej do myſlow njepſchicžicže, ale wboheje Bětnarjež czety běſche jej žel, kiž dyrbjeſche jeničkeho ſyna taſ bjeſbóžneho widžecž.

Stnjeſ duchowny běſche něſchpor ſa dorocženyh holžow pſchi-
powjedaſ, Marja doma ſpomni, ſo tam ſ Hilžu popoſdnju pódže. Ta paſ ſo ſajmja: „Dwě lěcže ſym tam ſhodžika“, prajeſche, „nětk paſ ſo ſa mnje wjažny njehodži. A nětk haſle Ty, ja mam ſa to, duchowny ſo cži wuſmėje, jeli tam pſchicžicž.“

Marja ſo ſ woprědka njemalo ſpodžiwa, praji paſ tola, ſo tam pódže.

Nětk Handrij pſchicžicže a ſpytaſche ſ wuſmėwanjom a ſ kaſa-
tymi žortami Marijne wotpohladanje k ničzomu ſczinicž, haj wón k Hilžicžny prajeſche, jako běſchtaj ſamaj, ſo je Marju doſkadnje wulětowaſ, tej je wěcže wſchón loſcht ſaſchoł, tajke nowe módy do wſy pſchinjecž, ale Hilžbjeta prajeſche: „Sa ſym pſchecžicže-
czena, wona tam tola pódže.“

Haj wopradowže, jako ſo ſawoni, džěſche Marja w dobrym mērje na něſchpor a ſtupi ſ nělotrymi 14- a 15-lětnymi holžami pſched woltaſ. Duchowny ſam ſdaſche ſo naſtróžany, jako ju wuhlada, wona paſ jemu ſhroble do woczow hladaſche a ſ tajkej radoſcžu wotmolwojowaſche, ſo dyrbjeſche ſo wón ſam wjeſelicž. Haj ſamo, ſo bě Handrij ſe wſchém ſhwatkom czrjódku młodnyh hólžow hromadu ſehnaſ a na ſubi ſaſo wſcheli hoſt czěrjeſche, ju njemyli; jenički raſ pohladny wobžarowajžny na njerodnikow, ſo ſo ſacžerwjeniſchu. Ma dompuczny dyrbjeſche hiſchcže na wſchelle ſmėchi poſtuchacz, ale wona czinjecže, kaž by je njepſchicžka a bě doma radoſtna kaž předy.

„Dženſ wječor wěcže ſobu k Maſulizom njepſchicžicže“, praje-
ſche Hilžicža k ſnatym, kiž ſ njeju ſady pſchi ſahrodžinyh durč-
kaſ ſtejachu, „pſchetož ſo ſo tam na nju pocžehnje, da ſo myſ-
licž, hólžny ſu žyle njemdri na jeje bkaſnoſcže.“

ſo wječeri wopraſcha ſo jeje Hilžicža pomjeſtnje, hač njeby ſobu k Maſulizom ſchla, tam je tójiſchto młodnyh holžow a hólžow ſhromadženyh.

„Haj to ſo wě“, prajeſche Marja, „je tola ſtoro cžaſ, ſo ſo trochu jow ſejnaju.“

„Ta je hlupa, ſo mohł ſ njej durje pſchedyricž“, pomyſli Hilžicža pſchi ſebi; pſchetož hewaſ dyrbjaſa dawno wjedžecž, kaſ te wěžny ſteja. A ſ nēkaſkej wobžarowaloſcžu da Hilžicža něotre ſlowcža ſaſlyſhecž.“

„Ach, njeboj ſo“, ſajmja ſo Marja, „ja ſym žyle bjeſe wſcheje hroſny, pój jeno!“

Hólžny ſtupicžicže do młodoſtneje bjeſady, kotraž běſche hižom doſpolnje ſhromadžena. Maſuliz Hanža, prawje ſchibaſe holecžo, pomita ju najpſchecželnijiſcho. Marja poſtupi ke kóždemu a po-
ſkicži ſnatym a njepnatym pſchecželnijiſcho ruſu. Seje jaſne, mērne wócžko ſczini na dobroczinyh w bjeſadže woſebity ſacžicžcž, woni budžicžu najradſcho widželi, ſo budžicže ſmėch a ſchcžekanje žyle ſady woſtało; ſam Handrij hladaſche je ſpodžiwanjom na duſchne, jaſnje wokoło ſo hladaže holecžo. Ale Maſuliz ſhryſcha, wucz-
njeny njerodnik, pſchedrě hačjenje.

„Nó, wěcže tola, ſo je nowy abejzejaſ do wſy pſchicžahny.“

„Haj“, prajeſche druhi, „a to ſhětro wulki.“

„Ale ſchtož ſanſ njenawuſny, ſan wěcže njenawuſnje, ſhiba ſo jemu prawu hroſnykowu titu darimny.“

Hólžny ſo wſchcžerjachu, hólžny tehorunja, a ſhryſcha bu pſchezo hórſchi ſe ſwojim ſmėchom.

„D, ſhryſcha“, ſapſchicžimny wſchitkim k ſpodžiwanju Marja ſlowo, a taſ mērnje, kaž budžicže raſka njepnyſka, ſo wſchón ſmėch jej pſacži; „hlaj, ja dyrbju tola abejzejarjei pomhacz, pſche-
tož je tež trochu ſtary pſchi ſwojim loſchcže k wuſnjenju, dha je tola lěpſchi hač lěni, njekničzomni njerodnikojo, kotſiž ani próſchł wuſnycz nočzedža.“

ſaſne ſmjecže ſlėdowaſche tym ſłowam, a kaž pſchi taſ bjeſ-
jadritnyh człowjekach je, Marja mějeſche wſchitkich ſmėerjom ſaſo na ſwojim boſu a ſhryſcha kuſaſche ſo do hubow. Ale hiſchcže ſo jatny njeſda. ſow wo lěnich njeporadnikach žana rēcž njeje, prajeſche, ale wo ludžoch, kiž ſu ſwoju ſažnu młodoſcž k wuſnje-
nju wužiwali a wſcho w prawym cžaſu nawuſli.

„Ni, ſhryſcha“, ſnapſhecžiw Marja ſaſo, „tehdom ſo ſhětro myliſch, pohlej raſ, pſchicžicže praji: „Niſchtó taſ ſtary njeje, ſo njemohł hiſchcže chyčž pſchicžicže. Wſchaſ hižom w bibliji ſteji, ſo ſo jeno bkaſnja ſa mudryh džerža.“

ſaſo ſmjecže. — ſola teje ſny rjenje pobnył, wolaſchu neu-
tralni, Handrij paſ, Hilžicža a Hanža njerſazny mjelcžachu.

„Sa ſej pſchicžicže ſhwalu“, rēcžecže Marja dale, „tehdla ſym tež dženska pſched woltaſ ſtupila a budu jo kóždu nježelu czinicž, hdyž na naſ holžny rjad pſchicžicže, a ja chyſla tola bly-

ščec, hač njebychu tež ludžo, kiž so ja hotowych a dowuknjnych džerža, na dženkniščim něščporje něščto nawuknyč njemohli.

„Marja ma prawo“, wša nětk pachot s derje mēnjazym pohladom hłowo. Běšče to Wójtez Michał, a po prawom najlěpšchi w zplēi Bješadže. „Wny wšchitzu hiščcže mohli pšchuwu-nyč, hdy bychmy jeno chzpli.“

„Sa so czi podžakuju“, prajesche Marja, postany a posticzi Michałej rufu, „hdyž je jedyn tač zple wopušcženy, to tež derje njeje.“ Zeje hubje ržesčtej pšchi tyč hłowach, a bě derje widžec, so mējesche pšchi wšchej swontownej mērnosczi tola hylne hibanje we wutrobje. Sandrij saczu tačnjeje a myhlesche, je tež njeprawo, jich telko pšhecžimo jenej. Marja pak so hromadu sebra a prajesche pšhecželniwje dale: „Bječ so jeno po wbohim abejezarjom horje, a praj tež, so czi wuwuknjeni duschnje na ledžbu wosmu, sčtož so nawukli, a Bože hłowo a Boži dom w cžesczi džerža.“

„Haj, pošluchajcže ras“, wša Michał hłowo, „je wěrno, hym so dženska ham hańbowal, to tola bě njelhmanstwo na našej lubi.“

Sandrij postoczi horje, wón so winowateho saczu, a njemējesche pohilnosč, wjazy wo tym hylšhec. Wny tu pšchischli nje- hmy, na předowanja pošluchac, cžepła tež, nětk je cžab, so sapočnjemy hracž. — „Haj, haj, hracž!“ rēkajche se wšchēch bokow, a na dobo saž žiwjenje do bješady pšchindže.

(Pšchichodnje dale.)

Musa.

W salskich rudnych horach leži 2400 stopow wyškoto město Söhstadt; njedaloko tuteho města je wješ Grumbach. Tam je so stalo, sčtož chzu tudy powjedacž.

W Grumbachu stejesche khudy, hubjny domčč, a w nim byblesche hewjer Mlynk se hwojeje žonu a džēcžimi a se starej maczerju. Tu bě wšchudžom wulka khudoba, ale czi wbošy ludžo džeržachu so hwěru k Bohu a lubowachu so mjes hodu, so so kōždy cžlowjek nad tym wješelesche. Nutska w cžistej stwiczžy hēdžesche hižom dolhe lēta hēm wudowa Khrystijana Sofija Wajdawerowa, starušča macžerka, wšcha schēra a sešhjnena, po cžele a po duschi kaž džēcžo. Wona bě so 5. julija 1758 narodžila a 1793 woženika. Nēkajki kus lohkeho džēka mōžesche hiščcže nēkač cžinicž, ale jara mačo. Ta stara macžerka bě nimale wšcho sabyla, sčtož bě w žiwjenju nashonika, a sčtož bě ju podesčko, ale jene njebě sabyla, mjenujžy hwojeho lubeho Boha, a te schpruchi a khērlušche, kotrež bě w džēcžaznych lētach nawukla. Zeje jenicžka džowka bě so s hewjerjom Augustom Mlynkom woženika a hladašche tu staru macžerku, kaž nēhdže macž džēcžo hlada a pštoni, a hdyž so jeno nēkač hodžesche, kupi lubej starej macžeržy zaktku, a hdyž tež dyrbjesche pošledni kroschit ja nju wudacž. Džowka bě so 1801 narodžila a bě so tež hižom sestarka.

Alle nětk pōžka Bōh, luby Anjes, cžezke domapytanje. Sako ras Mlynkowa do hrōdže stupi, storčzi ju jeje kruwa do cžoka. Wona teho došč kēdžbu njemējesche, a ta rana bu cžim hōršcha, hač so na pošledt rač pšchiwda, kiž bōršy položju woblicža pšchewša, tač so storo ničžo wjazy widžec njemōžesche, k džēlu tež wjazy njebě a do ludži tež hič njemōžesche, dolež tač žakostna wonhladašche, so so kōždy, sčtož ju wuhlada, nad tym nastroži; haj nēkotryžtuli ani na nju pohladacž njemōžesche, dolež bu cžlowjeje hnydom slē, hdyž ju widžesche.

Potom pak tōn hewal strowy a hylny hewjer Mlynk tež šchori a hēdžesche khory na khachlowej lawje; hłowa jeho žalostnje bolesche, duž njemōžesche wjazy do podkoptow na džēto. Wōn bě, jako dyrbjesche ras w podkoptach kamjen rostjelicž, nje-

šbože mēl; jako kamjen roslecža, slecžichu jemu wšchelake kruhi do hłowy a wuraschchu jemu wobej wōczžy. Hewal bě hylny, rjany muž byl, nětk bě srudno na njeho hladacž, wōczkovej jabluzy bēšchtej wurazenej, a pōlverowe sornjatka a kruški kamjenjom bēchu we woblicžu težaze wostake. Pšlacacž wōn njemōžesche, wōn žaných hylow wjazy njemējesche. Druhdy bě hylšhec, so s cžezka postona. Hdyž knjes farat k njemu pšchindže, so by jeho troschtowal, džesche wōn pšchezo: „Ach, luby knježe, ja wēm, so mje Bōh njewopušcžzi; ale druhdy je mi tola, kaž bych dyrbjal hwoj strowy rosom šhubicž.“ Rōždu lubu njedželu pak da so wot hwojeho hyna ke mšchi dowjesč, hewal nihdže a k nikomu njepšchindže. Tutōn hyn bě tež hłaby na brōst a mōžesche jeno doma něščto paracž, wōn džēkajche hrabje, ale sašlužba bě jara mača. Sena džowka a jedyn hyn pak džēkajščaj, sčtož mōžesčaj, so byščaj hwojeju starščaju sžeržakoj a dač saplacžiloj, kotraž bě wotwjesč, pšchetož woni mējachu na hwojeje hubjenej budzy tež hiščcže něščto dolha, a džēczi nochzychu, so byščaj staršчей a wōwka na gmejnsku khēžu pšchischli. Nan dostawašche kōždy tydžen nētotre hēborne s tyč podkoptow, hdyž bě wo wōczi pšchischot, tež s khudžinlich pienjes bu jemu druhdy něščto date, a žony wo wšy tež to a tamne dawachu. Alle pšchi wšchēm tym bu nusa pšchezo hōršcha a cžišcžesche jich jara: kruwicžku dyrbjachu pšchecacž, doth ja Boži khlēb bu pšchezo wjetšchi, jich budka pšchezo hubjenscha a chzysche skoro hromadu spadacž, na draštu ani pjenježka wažicž njemōžachu, a sa zple lēto njemējachu dale ničžo jēšč a picž, hač schalku cžorneho khoseja, huchi khlēb a w hēli tunfane bērnj.

S.

Wschelake s bliska a s daloka.

* **Džen 7. julija** je sa Salsku lētk wažny wopomnjeński džēč. 7. julija 1575 cžehnjesche kral Wjedrich August I. po cžez-lich domapytanjach, kotrež bēšche wōn a jeho kraj pšchecžerpič, sažo nuts do Salskeje. Na tamnym dnju tež dosta Salska hwoje barby „mōdre a selene“, a tamny džēč je so tež přēni kōčž tōn khērlušch „Krala Bōh požohnuj“ spēwal.

* **Hdyž jich wjele srudnych wutrobow** w tym cžazju w duchu won khwata k rowam tyč hwojich wonach w zusbje na bitwischčju, je jim hnanō město s Augustinowych wusnacžow k troschtej, na kotrež je Tūbingški profeschor Haring kēdžblinych ščinič. Wōn so pšchisamkaje džiwne mu rošččowanju mējazjeje macžerje Moniki a jeho hyna Augustina. Wona praji: „Zejne džēto je dokonjane, wona je do hwojeje hmyercže hwojeho lubowaneho hyna jako hšesčžijana wohladača, »sčto mam hiščcže tu cžinicž?«“ Se styskneje hēžy wotucžiwšchi praji wona: „Hdže bēč ja?“ pohlada na wuplakanych hynow a praji: „Wny budžecže tola tudy waschu macž khowacž!“ (Wona bēšche dužy po pucžu w Ostia šchorila.) Augustinowy bratr praji něščto wo tym, so hēbi pšcheye, so by domach wumrjela, niž w zusbje; „to je tola šbožowničho.“ „Styskniwa, porokujō na njeho pohladujō“, Augustin powjeda: „wona ke mni praji: »Haj, sčto wōn powjeda!«“ A potom k namaj wobemaj: „Bohrjebajcže moje cžēto, hdyžkuli je, wo tym nje- cžinčže hēbi žanu starosč. Seno wo to waš proschu, so hēbi pšchi Anjesowym wōltarju na mnje pomhlicžje, hdyžkuli je.“ Potom wona wōmjelny. Sa pak njewidomny Anjesej wopomnich tvoje dary, kotrež ty do wutrobow twojich wērzajžych dawasch a s kotrychž džiwne pōdny rosčž dawasch. Sa wješelicž so a džakowach so tebi. Pšchetož ja wjedžach, tač bēšche přjedy wo hwojim rowje rēčžaka, so chze jōn pōdla hwojeho mandželšeho mēčž. Wona hēbi pšcheyešche, so by ta hama semja jeju cžēto kruča. Sa hiščcže njewjedžach, tač pšches pōknojčž tvojeje dobroty škōncžnje tuto přōšdne pšchecže s jeje wutrobny so šhubjowasche a praschach so se spōdžiwanjom, so mi nětko tajku powjesčž da. Pōšdžišcho hylšchach, so bēšche hižom přjedy k pšchecželam, kotřiz so jeje praschachu, hač so njeboji, tač daloko wot wōtcžiny wumrjecž, prajiča: „Ničžo njeje šdalene wot Boha a so bojecž njetrjebam, so mje njenamaka pšchi horjestacžu na kōnzu cžaka.“

Samolwity redaktor: J. Gólč. Šoburedaktor: K. A. Fiedler.

Cžišcžer a nakladnik: M. Smoleč.